

Hotărâre nr. 404/2006

din 29/03/2006

privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 319 din 10/04/2006

În temeiul **art. 108** din Constituția României, republicată, și al **art. 9 alin. (4)** din Legea **nr. 288/2004** privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta hotărâre reglementează cadrul general privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu dispozițiile Ordonanței de urgență **nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației.

Art. 2. - Studiile universitare de masterat sunt delimitate, prin proceduri distincte de admitere și de absolvire, față de celelalte cicluri de studii universitare.

Art. 3. - **(1)** În conformitate cu prevederile legale, studiile de masterat reprezintă ciclul II al studiilor universitare și constituie o etapă pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

(2) Studiile universitare de masterat asigură fie aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, fie obținerea de competențe complementare în alte domenii, precum și dezvoltarea capacităților de cercetare științifică.

Art. 4. - **(1)** Cunoștințele generale, cunoștințele de specialitate, competențele generale, abilitățile cognitive, competențele de specialitate, prevăzute de lege, se stabilesc prin reglementări proprii fiecărui domeniu, prin regulamentele de studii masterale și programele analitice, elaborate de fiecare instituție de învățământ superior care are dreptul legal de a organiza studii universitare de masterat, în concordanță cu standardele elaborate în acest scop de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

(2) Domeniile în care o instituție de învățământ poate organiza studii universitare de masterat sunt domeniile studiilor universitare de licență, precum și alte domenii stabilite prin ordin al ministrului educației și cercetării, la propunerea Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

(3) Instituțiile de învățământ superior promovează interdisciplinaritatea în studiile universitare de masterat.

CAPITOLUL II

Instituția Organizatoare de Studii Universitare de Masterat (I.O.S.U.M.)

Art. 5. - **(1)** Studiile universitare de masterat se pot organiza numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, în cadrul facultăților sau departamentelor stabilite prin hotărâre a Guvernului, care oferă studii universitare pentru mai multe cicluri de învățământ sau numai pentru ciclul II.

(2) Pentru a organiza studii universitare de masterat, instituțiile de învățământ superior menționate la alin. (1) trebuie să obțină aprobarea Ministerului Educației și Cercetării, prin ordin al ministrului, la propunerea Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, pe baza evaluării periodice a capacității instituționale de a oferi un mediu integrat de învățare și cercetare, la nivel național sau internațional.

(3) Evaluarea prevăzută la alin. (2) se face la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior și facultăți/departament care organizează studiile universitare de masterat, pentru fiecare

specializare de studii universitare de masterat, de către Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, prin proceduri specifice, având la bază un sistem de criterii logistice, profesionale și științifice.

(4) Instituția de învățământ superior care a primit dreptul de a organiza studii universitare de masterat într-unul sau mai multe domenii se numește Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Masterat, denumită în continuare I.O.S.U.M. I.O.S.U.M. are obligația de a publica un raport anual privind ciclul de studii universitare de masterat.

(5) I.O.S.U.M. elaborează regulamentul de desfășurare a studiilor universitare de masterat, cu respectarea prevederilor legale, în termen de 90 de zile de la obținerea calității de instituție organizatoare de studii universitare de masterat.

Art. 6. - (1) I.O.S.U.M. se poate asocia cu alte I.O.S.U.M. din țară sau străinătate pentru a realiza studii universitare de masterat în cooperare.

(2) Condițiile minime necesare pentru ca o instituție, din țară sau străinătate, să se poată asocia în vederea realizării, în cooperare, a unor studii universitare de masterat sunt:

- a)** să aibă dreptul legal de a organiza studii universitare de masterat;
- b)** să aplice sistemul de credite transferabile;
- c)** să aibă implementat un sistem de asigurare a calității.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), masterandul își poate desfășura activitatea, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate, alternativ în ambele I.O.S.U.M. Recunoașterea stagiilor efectuate se face în conformitate cu regulamentele proprii ale I.O.S.U.M. care a înmatriculat masterandul.

(4) Acordul prevăzut la alin. (3) cuprinde cerințele organizării și desfășurării masteratului în fiecare dintre cele două I.O.S.U.M., în concordanță cu rolul pe care fiecare parte și-l asumă în cadrul programului comun de studii și cu legislația specifică din fiecare țară.

(5) Acordul prevăzut la alin. (3) prevede recunoașterea reciprocă a titlului științific de master de către autoritățile de resort din cele două țări, pe baza competențelor acestora și în conformitate cu prevederile legale din fiecare țară.

Art. 7. - (1) Studiile universitare de masterat fac obiectul procedurilor de asigurare internă și externă a calității stabilite pe baza bunelor practici europene.

(2) Asigurarea externă a calității reprezintă activitățile de evaluare, standardele, normele, măsurile, procedurile stabilite de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

(3) Asigurarea internă a calității reprezintă activitățile de autoevaluare, standardele, normele, măsurile, procedurile stabilite de instituția de învățământ superior în vederea obținerii, menținerii și îmbunătățirii calității, pe baza elementelor prevăzute la alin. (2).

(4) Principalii responsabili de calitatea programelor de masterat sunt I.O.S.U.M., facultatea/departamentul în care se organizează acest program și masterandul.

(5) Studiile universitare de masterat se desfășoară pe baza unui contract de studii masterale încheiat între masterand și I.O.S.U.M. În contract sunt prevăzute drepturile și obligațiile fiecărei părți implicate în ciclul de studii universitare de masterat, astfel încât să fie realizate cerințele de asigurare a calității.

(6) Modelul contractului de studii universitare de masterat se elaborează de fiecare I.O.S.U.M. în concordanță cu prevederile regulamentului de organizare și desfășurare a masteratului și cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 8. - (1) În cazul nerespectării standardelor de calitate sau etică profesională, Ministerul Educației și Cercetării, pe baza unui raport de evaluare, întocmit de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, poate lua următoarele măsuri:

- a)** retragerea, pentru programele de masterat ce nu respectă standardele prevăzute în prezentul alineat, a dreptului I.O.S.U.M. de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi masteranzi, pentru o durată egală cu a ciclului studiilor universitare de masterat respective;
- b)** retragerea calității de I.O.S.U.M.

(2) Redobândirea dreptului I.O.S.U.M. de a organiza concurs de admitere în ciclul de studii universitare de masterat sau a calității de I.O.S.U.M. se poate obține numai pe baza unui nou raport extern de evaluare al Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior și cu aprobarea Ministerului Educației și Cercetării, după cel puțin 3 ani de la aplicarea sancțiunii.

Art. 9. - (1) În baza procedurilor interne de asigurare a calității, I.O.S.U.M. trebuie să efectueze evaluarea internă a studiilor universitare de masterat la fiecare 2 ani.

(2) În baza procedurilor externe de asigurare a calității, I.O.S.U.M. sunt evaluate o dată la 5 ani de către Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior pentru a se urmări menținerea standardelor de calitate.

CAPITOLUL III

Organizarea ciclului de studii universitare de masterat

Art. 10. - (1) Studiile universitare de masterat corespund unui număr de credite de studiu transferabile, cuprins între 90 și 120. Prin excepție, în funcție de durata studiilor universitare de licență, limita inferioară poate fi de 60 de credite de studiu transferabile.

(2) La învățământul de zi, durata normală a studiilor universitare de masterat este de 1-2 ani și corespunde unui număr de 30 de credite de studiu transferabile pentru un semestru de studiu.

(3) Durata totală cumulată a ciclului I - studii universitare de licență și a ciclului II - studii universitare de masterat trebuie să corespundă obținerii a cel puțin 300 de credite de studiu transferabile.

(4) Masteranzii care la absolvire doresc să ocupe posturi didactice în învățământ trebuie să opteze pentru parcurgerea unui modul de pregătire psihopedagogic, care să corespundă unui număr de 30 sau 60 de credite, în funcție de absolvirea sau nu a modului opțional de pregătire psihopedagogică din planul de învățământ al studiilor universitare de licență, precum și a domeniului în care viitorii absolvenți doresc să lucreze: învățământul primar și gimnazial, respectiv învățământul liceal sau universitar.

Art. 11. - Studiile universitare de masterat se desfășoară conform ofertei educaționale a I.O.S.U.M. (în limba română, într-una din limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională).

Art. 12. - (1) Pot fi cadre didactice în cadrul unui program de masterat numai acele cadre didactice care au obținut titlul științific de doctor.

(2) Titularii de curs pot fi cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări care au obținut titlul de doctor.

Art. 13. - (1) Programul de pregătire universitară de masterat se desfășoară în cadrul I.O.S.U.M., pe baza planului de învățământ aprobat de senatul universitar și avizat de Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu prevederile legale.

(2) Planul de învățământ cuprinde atât discipline de cunoaștere avansată în cadrul domeniului de studii universitare de masterat, cât și module de pregătire complementară necesare pentru o inserție rapidă a absolventului de studii universitare de masterat pe piața muncii.

(3) În cadrul programului de pregătire universitară de masterat, pentru a evidenția rezultatele formării, concomitent cu sistemul de evaluare se utilizează sistemul de credite transferabile. Fiecare I.O.S.U.M. este autorizată să stabilească propriile reguli de evaluare a masteranzilor și criteriile specifice de promovare a probelor din cadrul programului de pregătire universitară de masterat.

(4) Programul de pregătire al masterandului trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică sau creație vocațională, în concordanță cu specificul domeniului de studii.

(5) Masterandul realizează activitatea prevăzută la alin. (4) în echipe de cercetare științifică sau creație vocațională din care pot face parte și doctoranzi, cadre didactice, cercetători.

(6) Programul de cercetare științifică sau creație vocațională se poate desfășura în cadrul I.O.S.U.M. propriu sau în cadrul celorlalte I.O.S.U.M. partenere în programul de masterat, în conformitate cu acordul încheiat între acestea.

(7) Rezultatele cercetării științifice realizate pot fi valorificate de masterand prin articole în reviste de specialitate și la realizarea disertației.

Art. 14. - (1) Masteratul se încheie cu susținerea publică a unei disertații.

(2) Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație, cu programele și cu politica instituțională ale I.O.S.U.M. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

(3) Conducătorul de disertație poate fi oricare dintre cadrele didactice ale programului respectiv de studii universitare de masterat.

Art. 15. - (1) Studiile universitare de masterat se pot organiza în forma de învățământ cu frecvență, frecvență redusă și la distanță.

(2) Durata studiilor universitare de masterat la formele de învățământ de zi, cu frecvență redusă și la distanță este aceeași.

(3) Forma de învățământ la distanță se poate organiza și on-line, cu condiția ca I.O.S.U.M. să dispună de platforma informatică necesară.

(4) Durata studiilor universitare de masterat, exprimată în credite transferabile, organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță este aceeași cu durata studiilor universitare de masterat organizate la forma de învățământ de zi.

(5) Studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației și Cercetării alocă anual pentru studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență un număr de locuri finanțate de la buget.

(6) Studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță se organizează numai în regim cu taxă. Numărul de locuri pentru studiile universitare de masterat în regim cu taxă și cuantumul acestora se stabilesc de către senatul fiecărei I.O.S.U.M., pe baza legislației în vigoare și cu respectarea cerințelor de asigurare a calității.

(7) Structura și conținutul programului de pregătire sunt aceleași pentru toate cele trei forme de învățământ.

(8) Planurile de învățământ pentru toate formele de pregătire sunt aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu prevederile legale, și pot fi modificate numai începând cu anul I de studii.

Art. 16. - Pe parcursul ciclului de studii universitare de masterat, un masterand își poate schimba forma de învățământ potrivit prevederilor regulamentului I.O.S.U.M. și clauzelor contractului de studii universitare de masterat.

Art. 17. - (1) Masterandul poate solicita schimbarea temei din programul de cercetare sau creație vocațională o singură dată în timpul studiilor universitare de masterat.

(2) Schimbarea temei programului de cercetare sau creație vocațională se aprobă conform regulamentului propriu al I.O.S.U.M., în cadrul aceluiași domeniu de studii în care a fost înmatriculat masterandul, fără modificarea duratei ciclului de studii universitare de masterat.

(3) În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei programului de cercetare se face cu acordul ambelor I.O.S.U.M.

CAPITOLUL IV

Masterandul

Art. 18. - (1) Orice persoană care are dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat poate urma, o singură dată, un singur program de masterat pe locuri finanțate de la bugetul de stat.

(2) Persoana care a fost admisă la studiile universitare de masterat are calitatea de student și poartă denumirea generică de masterand, pe toată durata ciclului II de studii universitare.

Art. 19. - (1) Masterandul înscris la forma de învățământ cu frecvență, având calitatea de student potrivit art. 18 alin. (2), beneficiază de burse și drepturi sociale în condițiile legii.

(2) Bursa de masterat se acordă semestrial, într-un cuantum prevăzut pe baza criteriilor stabilite în regulamentul propriu al I.O.S.U.M.

(3) Bursa de masterat se acordă din veniturile I.O.S.U.M. provenite din sume alocate de la bugetul de stat, din venituri proprii, donații, sponsorizări și din alte surse, în condițiile legii.

Art. 20. - Masteranzii care urmează studiile la forma de învățământ fără frecvență și sunt salariați în administrația publică, în regiile autonome cu specific deosebit sau în alte unități bugetare au dreptul la concedii de studii fără plată, potrivit legislației în vigoare.

Art. 21. - Masteranzii care îndeplinesc toate obligațiile de studiu și cercetare prevăzute în contract și susțin cu succes disertația primesc titlul de master în domeniul de studiu abordat.

Art. 22. - Un masterand poate întrerupe studiile universitare de masterat, pe baza unor motive întemeiate, stabilite prin regulamentul prevăzut de art. 5 alin. (5), cu aprobarea conducerii

I.O.S.U.M. care organizează studiile respective, pentru o perioadă de timp cumulată de cel mult un an de zile.

CAPITOLUL V

Admiterea la studiile universitare de masterat

Art. 23. - (1) Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat:

a) absolvenții cu diplomă de licență ai ciclului I de studii universitare - studiile universitare de licență, în concordanță cu Legea **nr. 288/2004**, cu modificările și completările ulterioare;

b) absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă ai studiilor universitare de lungă durată, obținută până la absolvirea primei promoții de studii universitare de licență, prevăzută la lit. a).

(2) Condițiile de admitere sunt aceleași pentru ambele categorii de candidați prevăzute la alin. (1), precum și pentru ambele categorii de masterat prevăzute la art. 3.

Art. 24. - (1) Admiterea candidaților la studii universitare de masterat, indiferent de forma de învățământ în care se organizează, se face prin concurs organizat anual de I.O.S.U.M., înainte de începerea anului universitar.

(2) Organizarea și desfășurarea concursului de admitere la studii universitare de masterat se realizează în conformitate cu regulamentul propriu al fiecărei I.O.S.U.M.

(3) Concursul de admitere la studii universitare de masterat poate conține o serie de probe scrise sau/și orale, specifice domeniului de studiu. În cazul studiilor universitare de masterat organizate într-o limbă de circulație internațională, concursul de admitere trebuie să conțină și verificarea competențelor lingvistice pentru limba de studiu.

(4) Înscrierea la concursul de admitere la studii universitare de masterat într-un domeniu se poate face indiferent de domeniul în care a fost dobândită diploma de licență. Cunoștințele specifice domeniului de studiu se verifică pe baza unei bibliografii cuprinzând lucrări de specialitate, anunțată din timp de I.O.S.U.M.

Art. 25. - Candidații care au fost exmatriculați de la studii universitare de masterat au dreptul să se înscrie la un nou concurs de admitere numai pe locuri cu taxă, indiferent de forma de învățământ.

Art. 26. - Validarea rezultatelor concursului de admitere la studii universitare de masterat și înmatricularea candidaților care au reușit la concurs se fac prin decizii ale conducerii I.O.S.U.M.

CAPITOLUL VI

Susținerea disertației

Art. 27. - (1) Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora.

(2) Procesul de elaborare și susținere a disertației se organizează de fiecare I.O.S.U.M., pe baza regulamentelor proprii, de regulă în perioadele prevăzute pentru examenele de licență.

Art. 28. - (1) Comisia de disertație este alcătuită de fiecare I.O.S.U.M. pe baza regulamentelor proprii.

(2) Președintele comisiei de disertație este un reprezentant al conducerii I.O.S.U.M., desemnat de senatul universitar.

Art. 29. - (1) Elaborarea și prezentarea disertației se pot face și într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor contractului de studii universitare de masterat.

(2) În cazul programelor de studii universitare de masterat organizate în condițiile art. 6, disertația se depune la I.O.S.U.M. care a făcut înmatricularea inițială a masterandului, împreună cu un referat favorabil al I.O.S.U.M. coorganizatoare a programului de studii.

Art. 30. - I.O.S.U.M. va asigura accesul la disertațiile susținute public prin consultarea acestora în bibliotecile proprii sau prin intermediul schimburilor interuniversitare.

Art. 31. - În situația în care disertația este scrisă într-o altă limbă decât română, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română.

Art. 32. - (1) Disertația se susține în ședință publică în fața comisiei de disertație.

(2) În cazul disertațiilor redactate într-o limbă de circulație internațională, susținerea publică se poate face în respectiva limbă.

(3) Prezentarea disertației trebuie să evidențieze contribuțiile masterandului în realizarea ei și elementele de originalitate.

Art. 33. - (1) Rezultatele evaluării disertației se exprimă prin note de la 1 la 10, ca medie aritmetică a notelor acordate de fiecare membru al comisiei. Promovarea disertației se face de către masteranzii care au obținut cel puțin media 6.

(2) În cazul nepromovării disertației, candidatul se poate prezenta la o a doua sesiune după ce a integrat modificările recomandate de comisie.

(3) Dacă și la a doua susținere a disertației masterandul nu obține medie de promovare, acesta va primi un certificat de absolvire a programului de studii universitare de masterat și foaia matricolă.

(4) Masterandul care a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de studii universitare de masterat și a obținut cel puțin media 6 la susținerea publică a disertației primește diploma de studii universitare de masterat însoțită de suplimentul la diplomă, întocmit conform reglementărilor în vigoare.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 34. - (1) Prezenta hotărâre se aplică începând cu anul universitar 2006-2007.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri nu se mai autorizează programe de masterat decât în concordanță cu prezenta hotărâre.

Art. 35. - Pentru programele de masterat aprobate anterior intrării în vigoare a prezentei hotărâri și aflate în derulare se aplică reglementările în vigoare la data aprobării acestora, urmând ca apoi să intre în lichidare.

Art. 36. - Diplomele de masterat obținute de absolvenții studiilor postuniversitare de masterat organizate în baza prevederilor anterioare prezentei hotărâri sunt echivalente cu cele obținute la finalizarea studiilor de masterat organizate în temeiul prezentei hotărâri.